

ArbeidstilsynetDirektoratet for Arbeidstilsynet
Tlf.: 815 48 222www.arbeidstilsynet.no
svartjenesten@arbeidstilsynet.noDirektoratet for Arbeidstilsynet

Kontroll og veiledning om arbeidsmiljø

Avgjørelse om sykdom og permisjon

16.06.2008

Arbeidstilsynet har fattet en avgjørelse om arbeidsreglement i forhold til langvarig sykdom og permisjon.

Presisering vedrørende tolking av Direktoratet for arbeidstilsynet sitt vedtak av 30.10.2007:

Arbeidstilsynet ønsker å presisere et forhold i vår artikkel fra 16. juni 2008 om sykdom og permisjon. Klagesaken det blir henvist til i artikkelen omhandler et konkret arbeidsreglement. Man kan av denne saken ikke utlede at det å ha regler for permisjon etter 12 mnd. sykefravær i et arbeidsreglement generelt ikke kan godtas. Permisjonsrettigheter ut over de som følger av arbeidsmiljøloven kapittel 12, inntatt i arbeidsreglement, er ved anvendelse i tråd med regelverket å anse som et gode både for arbeidsgiver og arbeidstaker. Arbeidstilsynet mener imidlertid ordningen blir problematisk når permisjonsordningen etter reglementet fremstår som en pliktregel. Dette kan danne grunnlag for en praksis hvor tilrettelegging for arbeidstaker ikke lengre blir ivaretatt, og hvor permisjonsordningen kan få en utstøtingsfunksjon. Det bør derfor gå frem av arbeidsreglementets ordlyd at en eventuell permisjonsordning er frivillig og at relevante bestemmelser i arbeidsmiljøloven og avtaler skal følges.

Her er selve saken, skrevet av Arbeidstilsynets svartjeneste:

Direktoratet for Arbeidstilsynet har i en klagesak bestemt at en kommune ikke fikk ha i sitt arbeidsreglement at arbeidstakere som blir langvarig sykemeldt må søke permisjon samt en oppfordring til at arbeidstakeren selv sier opp sin stilling etter to års sykefravær.

En slik permisjonsordning ved langvarig sykdom er en gjenganger i spørsmålene som kommer inn til Arbeidstilsynets svartjeneste, og tilsvarende ordninger ser ut til å bli mer og mer vanlig. Saken har derfor en prinsipiell betydning.

Oppfordret til å si opp

Det var i forbindelse med utarbeidelse av et arbeidsreglement i en kommune at arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden ikke oppnådde enighet. Stridens kjerne var følgende tre punkter i arbeidsreglementet:

- Arbeidstaker som har mottatt lønn under sykdom i inntil 12 mnd, innvilges ytterligere tjenestefri under sykdom inntil 12 mnd som permisjon uten lønn
- Hvis arbeidstaker ikke kan gjeninntre i sin stilling etter til sammen to års sykefravær og det ikke finnes klare indikasjoner på friskmelding i overskuelig framtid, vil avvikling av arbeidsforholdet bli aktuelt.
- Arbeidstaker som sier opp sin stilling etter to års sykefravær kan søke om å beholde arbeidsrettigheter i 12 mnd etter avsluttet arbeidsforhold.

De tillitsvalgte i kommunen gikk ikke med på å ha disse bestemmelsene i sitt arbeidsreglement, og når enighet ikke oppnås må reglementet godkjennes av Arbeidstilsynet for å bli gyldig, jmf Arbeidsmiljølovens § 14–19 andre ledd.

Urimelig for arbeidstakerne

Arbeidstilsynet krevde altså at de omstridte punktene ble fjernet, fordi man mener at bestemmelsene strider mot loven eller er urimelige overfor arbeidstakerne. Årsaken til dette er blant annet at man som arbeidstaker mister en del rettigheter både til å få vurdert sakligheten i en oppsigelse og til å fortsette å stå i sin stilling når man sier opp stillingen selv. I tillegg mener Arbeidstilsynet at en slik generell bestemmelse hvor arbeidstakeren oppfordres til å si opp sin stilling, kan komme i konflikt med arbeidsgivers plikt til individuell tilrettelegging ved arbeidsuførhet, som han er pliktig til å gjennomføre i henhold til Arbeidsmiljølovens § 4–6.

Ikke pliktig til å søke permisjon

Arbeidstilsynets svartjeneste har forholdsvis mange spørsmål rundt tilsvarende ordninger.

– Det er veldig mange som lurer på om de er pliktig å søke permisjon når de blir langvarig syk, og det mener vi at arbeidsgiver ikke kan kreve. Arbeidsuførhet er i utgangspunktet en gyldig fraværsgrunn også ved langvarig sykdom. Det virker som at det til tross for dette, er veldig mange som føler seg presset til å søke permisjon eller si opp sin stilling fordi de er blitt langvarig syk, sier rådgiver Kari Råstad i Arbeidstilsynet.

Svartjenesten får også en del henvendelser fra arbeidstakere som har søkt permisjon og så får problemer. For eksempel så er det noen som blir friskmeldte før permisjon er ute, og så får de ikke anledning til å komme tilbake i stillingen sin igjen fordi man har permisjon.

– Arbeidsgivere sier at de ønsker en slik permisjonsordning fordi de ønsker en forutsigbarhet med tanke på vikar når de får langtidssykemeldte. Men ved en tett og god oppfølging av de som er langtidssykemeldte er nettopp det fullt mulig, mens vi ser at i en permisjonsordning så er det ofte verken kontakt eller oppfølging med den sykemeldte, sier Råstad.

[Vedtaket kan leses her](#) (pdf)

Del denne saken:

 [Facebook](#) [Twitter](#) [Tips en venn](#)

